

Katma değeri yüksek ürünlere yönelen trend...

2,8

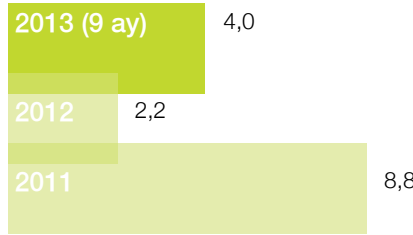
Türkiye kırmızı et ve kanatlı eti üretimi 2013 yılı için yaklaşık 2,8 milyon ton dolayında gerçekleşmiştir.

2013 Yılında Türkiye Ekonomisi ve Sektör
Türkiye’de kırmızı ette 13,01 kg, beyaz ette 21 kg olan toplam kişi başına et tüketimi artış göstermekle birlikte, halen dünya ortalamasının altındadır.

%4

Türkiye ekonomisi 2013’ün ilk 9 aylık döneminde %4 oranında büyümüştür.

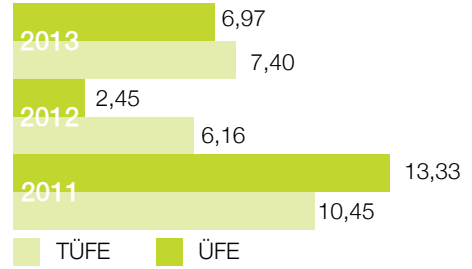
GSYH Gelişme Hızı – Sabit Fiyatlarla (%)

Türkiye ekonomisi 2013 yılı 3. çeyreği itibarıyla %4 büyümüştür.

Türkiye ekonomisi 2012 yılındaki %2,2’lik büyümenin ardından 2013’ün ilk 9 aylık döneminde %4 oranında bir büyüme gerçekleştirmiştir.

Enflasyon (%)

Enflasyonda yükselme eğilimi görülmektedir.

2013 yılı sonunda 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi’nde (TÜFE) 2012 yılsonuna kıyasla %7,40 artış gerçekleşmiştir. 2012 yılı sonunda %2,45’e gerilemiş olan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) enflasyon oranı ise 2013 yılı sonunda %6,97’ye yükselmiştir.

İhracat (milyar ABD doları)

İhracatın büyüme üzerindeki etkisi sınırlanmıştır.

TÜİK geçici verilerine göre 2013 yılında ihracat 151,9 milyar ABD doları, ithalat 251,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiş, dış ticaret açığı %18,7

İthalat (milyar ABD doları)

oranında büyüyerek 99,8 milyar ABD doları düzeyine çıkmıştır. 2012 yılı sonunda %64,5 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı da %60,3 seviyesine gerilemiştir.

Hayvancılık ve Et Ürünleri Sektörü

Gelişen ve değişen dünyada insanoğlunun önemli ve değişmez sorunlarının başında yetersiz ve dengesiz beslenme problemleri gelmektedir. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre sağlıklı bir insanın vücut ağırlığının her kilogramı için günde 1 gr protein tüketmesi ve bunun da %42'sinin hayvansal kökenli olması gerekmektedir. Ancak, ülkemizde tüketilen günlük protein miktarının %73'ü bitkisel kökenli gıda maddelerinden karşılanmaktadır.

Dünyada kişi başına ortalama günlük protein tüketimi 79 gr olup, bunun 31 gr'lık kısmı hayvansal kaynaklı proteinlerden karşılanmaktadır. Proteinlerin hayvansal ürünlerden karşılanma oranları gelişmekte olan ülkelerde %20'lerde iken gelişmiş ülkelerde %65'lere kadar çıkmaktadır.

Türkiye kırmızı et ve kanatlı eti üretimi 2013 yılında 2012 yılına göre %3,7 artarak yaklaşık 2,8 milyon tona ulaşmıştır. Kişi başı yıllık et tüketimleri ise 13,01 kg kırmızı et ve 21 kg beyaz et olmak üzere 34,01 kg'a yükselmiştir.

Ülkemiz sığırlarının ıslahı konusunda yapılan çalışmaların yanında, hayvan besleme ve işletmecilik alanında sağlanan gelişmeler 1991 yılında ortalama 143 kg/baş olan karkas ağırlığını 2013 yılında yaklaşık 286 kg/baş'a ulaştırmıştır.

Coğrafi özellikleri açısından her türlü hayvansal ürünün üretimi için uygunluğa ve potansiyele sahip olan Türkiye et sektöründe ırk ıslahının yeterince yaygınlaştırılmaması ve yeterli miktarda ucuz ve kaliteli yem bitkisi ekiminin yapılamaması sonucu yüksek maliyetlerle karşılaşmıştır.

Türkiye'de hayvancılığın gelişmesinin önündeki diğer sorunlar damızlık, besi hayvanı materyali yetersizliği ve kaliteli kaba yem açığıdır. Yüksek girdi maliyetleri nedeniyle küresel alanda rekabetçi olamayan sektörde hammadde fiyatlarındaki dalgalanmalar ve istikrarsızlık da önemli bir diğer sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

Son 10 yılda 24 binden fazla 50 baş ve üzeri büyükbaş hayvancılık işletmesi kurulan Türkiye'de içinde 50 ve üzeri büyükbaş hayvan bulunan orta ve büyük boy hayvancılık işletmesi sayısı 2013 yılı itibarıyla 28.412'ye ulaşmıştır.

Kanatlı hayvan yetiştiriciliği, özellikle son yıllarda, kent nüfusunun artması ve birim fiyatının görece düşük olmasından dolayı kanatlı hayvan tüketiminin artmasına paralel olarak önem kazanmıştır.

2013 yılında Türkiye'de kırmızı et üretim miktarı büyükbaş hayvanlarda yaklaşık 870 bin ton, küçükbaş hayvanlarda yaklaşık 127 bin ton olmak üzere toplamda yaklaşık 1 milyon tona ulaşmış, bir önceki yıla göre %8,5 civarında bir artış göstermiştir. Aynı dönemde kanatlı et üretimi ise 1.758 bin ton tavuk eti, 40 bin ton hindi eti olmak üzere toplam 1.800 bin tona yaklaşmıştır. Sonuç olarak Türkiye kırmızı et ve kanatlı eti üretimi 2013 yılı için yaklaşık 2,8 milyon ton dolayında gerçekleşmiştir.

Ürün fiyatlarının yukarı yönlü bir hareket gösterdiği sektörde katma değeri yüksek ürünlere yönelen bir trend söz konusudur. Sağlık ve lezzet değerleriyle, düşük yağ ve kolesterol oranı, taşıdığı yüksek protein ile bilinen hindi eti ve ürünleri proteinli gıdalar arasında cazip ve lezzetli alternatif olmaya devam etmektedir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2012 yılında et ürünlerinin tekniğine uygun olarak üretilmesi, ambalajlanması ve piyasaya arzına ilişkin hususların belirlendiği Yeni Et ve Et Ürünleri Tebliği'ni yayımlamıştır. Tebliğ 5 Mart 2013 itibarıyla devreye girmiş ve et ürünlerinde içerik ve tanımlar açısından köklü değişiklikler hayata geçirilmiştir.

Mart 2013'te, besilik dana ithalatı kapsamında %15 vergi uygulamasına geçilmiştir. Bu tarihten itibaren besilik dana ithalatı yapılmamıştır.

Türkiye'de et ırkı hayvancılığının geliştirilmesi için tüm değer zincirinin gözden geçirilerek, tedbirlerin ve teşviklerin tüm değer zinciri bütününde düzenlenmesi, sürdürülebilir iyileştirme açısından büyük önem taşımaktadır.

Ülkemizde son yıllarda kurulan büyük ölçekli modern hayvancılık işletmeleri entegrasyondaki sıkıntılar nedeniyle istenilen düzeylere gelmekte zorluklar yaşamakta; sektördeki küçük işletmelerse, verimsizlik, teknolojiyi kullanamama ve pazara yönelik üretim ve örgütlenememe gibi sorunları sıklıkla yaşamaktadır. Bu sorunların aşılabilmesi amacıyla; hayvan ıslahına, besi kalitesini artırmak ve üreticiyi teşvik etmek için AB uygulamaları esas alınarak karkas sınıflandırmasına, hayvan hastalık ve zararlılarıyla mücadele, meraların ıslahının ve kullanımının düzenlenmesine, kaliteli yem bitkileri üretiminin artırılmasına ve yayım hizmetlerine ağırlık verilmesi gerekmektedir.

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TÜİK, ebk.gov.tr, Nielsen

Türkiye kırmızı et ve kanatlı eti üretimi 2013 yılında 2012 yılına göre %3,7 artarak yaklaşık 2,8 milyon tona ulaşmıştır. Kişi başı yıllık et tüketimleri ise 13,01 kg kırmızı et ve 21 kg beyaz et olmak üzere 34,01 kg'a yükselmiştir.